

JENNY BAYLISS

SINNE MISSÄ SYDÄN ON

Suomentanut Anna-Mari Raaska

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

Text and data mining prohibited.

Englanninkielinen alkuteos *I'll Be Home for Christmas*

Copyright © Jennifer Bayliss-Jennings, 2025

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2026

Kustannusosakeyhtiö Otava
Uudenmaankatu 10, 00120 Helsinki
tuoteturvallisuus@otava.fi

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-53679-6

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026

*Tammylle,
parhaalle ja rakkaimmalle
paukkukarkkitehtailijalle ja
erinomaiselle kälylle, rakkaudella
xxx*

PROLOGI

1988

Hallow House oli juuri sellainen kuin Bella muisti. Kun hän edellisen kerran oli vieraillut Pine Bluffissa, hän oli ollut vasta kymmenen. He olivat paenneet äidin kanssa kotoa keskellä yötä ja kavunneet tätä samaa polkua pitkin suvun lämpimään syleilyyn. Muutamia päiviä myöhemmin hänen isänsä oli tullut, julistanut rakkauttaan ja tehnyt lupauksia, joita ei pitäisi, ja pian sen jälkeen he olivat lähteneet yhdessä isän kanssa. Bella oli vilkuttanut tädeilleen vanhan Ford Cortinan takaikkunasta ja tuijottanut kaipaavasti talon perään, kunnes enää pienen tornin huippu oli näkyvissä, ja sitten jylhät kukkulat ja Skotlannin sumu peittivät senkin.

Kuusi vuotta myöhemmin hän oli taas täällä. Bella tiiraili takorautaportin lävitse polun päässä kohoavaa taloa. Se oli korkea uusgoottilainen hiekkakivirakennus, jonka päätykolmioita koristivat viktoriaaniset puuleikkaukset, ja katolla oli suorastaan tuhlailevan paljon savupiippuja. Aamuaurinko heijastui ikkunoista, ja Hallow-Hartin sukuvaakunan koristama lippu liehui puoli-tangossa. Bella tiesi, että se liehui hänen äitinsä kunniaksi, ja elelämmitti hänen mieltään, kun alkavan syksyn viileä tuuli pureutui luihin ja ytimiin.

Hänen äitinsä oli kuollut keväällä syöpään, ja edellisenä iltana Bellan viimeinen elossa oleva vanhempi oli katkaissut välinsä häneen – noin puoli tuntia sen jälkeen, kun hän oli itkuisena ker-tonut olevansa raskaana. Bella oli kerännyt vähäisen omaisuutensa reppuun silmät niin täynnä kyyneleitä, ettei kunnolla edes nähnyt mitä pakkasi. Hänen isänsä ei sanonut hänelle hyvästejä, mutta etuovi oli jätetty auki kuin kehotuksena astua siitä ulos, ja kun se läjähti kiinni hänen selkensä takana, pamaus kaikui ympäri kadun siistejä talorivejä.

Karl, yhdeksäntoistavuotias kitaraa rämpyttävä muurari, joka oli vannonut kuolematonta rakkauttaan Bellaan vielä pari viikkoa aiemmin, oli kadonnut kuin tuhka tuuleen heti seuraavana päivänä Bellan kerrottua hänelle vauvasta. Karlin asuntolan hoitajalla ei ollut nuoresta miehestä muuta tietoa kuin että tämä oli muuttanut Yorkshireen.

Niinpä Bella oli ostanut junalipun ja suunnannut kohti ainoita ihmisiä, joihin tiesi voivansa luottaa. Takorautaportti ei ollut lukossa, ja se voihkaisi narahtaen, kun hän työnsi sen auki. Puolitangossa lepattavaa lippua lukuun ottamatta aika tuntui pysähtyneen kartanoa ja suurta puutarhaa ympäröivien aitojen sisäpuolella. Talon etupuolella kukkaloisto tanssahteli polun molemmin puolin nurmialueelle ja esitteli värejään ja tuoksuaan, vaikka oli jo lokakuu.

Talon takapuolella olevassa puutarhassa puolestaan sijaitsivat lasiset kasvihuoneet, kasvilavat, huolellisesti hoidetut kohopenkit sekä rehevä yrttitarha, josta hänen tätinsä hakivat aineksia niin ruoanlaittoon, lääkkeeksi kuin satunnaisiin loitsuihinkin. Puutarhassa sijaitsi työpaja, jossa hänen Aggie-tätinsä työskenteli elämänkumppaninsa Cam-tädin kanssa rinta rinnan katsellen ulos ikkunoista, joista avautui täysin esteetön näkymä Atlantille. Aivan puutarhan perällä oli rykelmä ikivanhoja kivirakennuksia –

ne olivat kaikkein vanhimmat rakennelmat Hallow-Hartin suvun mailla, ja niitä suojasi ankarimmilta rannikon tuulilta pieni metsä, jossa Bella oli kerännyt sieniiä tätiensä kanssa, kun hänen äitinsä oli ollut lepäämässä. Hänelle oli kerrottu, että matkaa työpajalta jyrkänteen reunalle oli joskus ennen ollut melkein kilometrin verran. Nyt matkaa oli vain hieman alle viisisataa metriä. Jonakin päivänä kaikki ne kivirakennelmat romahtaisivat mereen. ”Lopulta Äiti Maa ottaa meidät kaikki luokseen”, oli hänen äidillään tapana sanoa. Toiset se otti aiemmin kuin toiset.

Mummi Hazel oli juuri jäänyt eläkkeelle ja lähtenyt Nepaliin patikoimaan, ja Aggie ja Cam hoitivat perheyristystä suunnittelun ja valmistuksen Hallow-Hartin Joulupaukkukarkkeja. Bellan isä oli tuominnut sellaisen kevytmielisenä puuhana ja Kristuksen syntymäpäivään sopimattomana, eikä hän sallinut paukkukarkkeja oman katonsa alla. Mutta Selfridgesin ja Fortnum & Masonin kaltaiset yritykset olivat täysin eri mieltä asiasta.

Oli vielä varhainen aamu, ja savupiipuista leijaili kodikas palavien puiden tuoksu. Bella painoi käden vatsalleen. Hänellä oli muutamia vaihtoehtoja. Hän voisi antaa lapsen adoptioon ja sallia jonkun itseään vanhemman ja viisaamman tarjota lapselle hyvän kodin. Tai sitten hän voisi tehdä abortin. Koulun sairaanhoitaja, empaattinen nainen, joka tuoksui savukkeilta ja desinfiointiaineelta, oli luvannut auttaa häntä. ”Tämän asian ei tarvitse määrittää sinun koko loppuelämäsi”, oli nainen sanonut hänelle lempeästi. Mutta Bella tiesi, että jollei hän löytäisi aikakonetta, niin mikä tahansa hänen valitsemansa polku kyllä muuttaisi häntä. Ja oikeastaan hänellä oli vain yksi vaihtoehto, sillä koko hänen kehonsa tuntui nousevan kapinaan kaikkia muita ratkaisuja vastaan. Hän oli jo menettänyt liikaa, eikä hän uskonut sydämensä selviävän enää yksistäkään hyvästeistä. Hän ei voinut ehkä tarjota lapselle juuri muuta, mutta rakkautta hänellä oli paljon – ja äidin

kuoleman jälkeen hänellä oli sitä varastossa yllin kyllin. Bella laski käden vatsalleen. ”Ilmeisesti olemme sitten vain kahden. Toivottavasti tätejä ei haittaa se ’häpeä’, jonka tuomme tähän taloon.” Hänen sanansa tuntuivat toimivan taikasanan tavoin, sillä etuovi lennähti auki ja kypsytyn leivän ja paistetun pekonin tuoksu leijui ilmoille.

”Minähän sanoin, että se on hän!” Aggie-täti liversi, marssi Cam-tädin edellä raput alas kumisaappaissaan ja kiskaisi Bellan syliinsä.

Cam oli aivan Aggien kannoilla, ja Bella kaapattiin yhden tädin halauksesta ja likistettiin muutta mutkitta toisen uhkeaa rintamusta vasten.

”Kuinka kauan saamme pitää sinut täällä?” Aggie kysyi. ”Sanothan, että jätät vähän pidemmäksi aikaa. Olemme polttaneet yrttejä koko kesän, varsinkin täydenkuun aikaan, ja pyytäneet universumia tuomaan sinut tänne, mutta isäsi on tiukka vastus, emmekä olleet varmoja, tehoavaisitko loitsumme häneen.”

Tädit katselivat häntä odottavasti.

Bella veti syvään henkeä. ”Tuota”, hän aloitti epäröiden. ”En... en voi palata kotiin. Enää koskaan. Isä heitti minut ulos. Nimitäin... minä...” Hänen kätensä hakeutui vaistomaisesti vatsan ylle ja jäi siihen suojelevasti. Hän katsahti sitä, ja tätien katseet seurasivat hänen katsettaan, kunnes kaikki kolme tuijottivat Bellan vatsaa. Vaikka minkäänlaista kohoumaa ei vielä ollut näkyvissä, tilanne valkeni tädeille varsin nopeasti.

”Vaikuttaa siltä, että rakkaalla sisarentyttärellä on muitakin tuomisia kuin laukkunsa”, Aggie-täti sanoi tietäväisesti.

”Siinä tapauksessa hän tuli tänne viime hetkellä!” Cam julisti. ”Huoli pois” – hän muiskautti suudelman Bellan otsalle – ”sinä olet nyt kotona. Yhdessä me tästä kyllä selviämme. Mitä tahansa päätätkin, olemme tukenasi, ilman ehtoja. Tämän katon alla ketään ei tuomita.”

”Cam, ei viivytellä enempää täällä kylmässä. Voi luoja, lapsikulta, sinähän olet pelkkää luuta ja nahkaa! Muutama annos kunnon kotiruokaa korjaa kyllä asian. Tulehan nyt, sisään, sisään, huoneesi odottaa.”

”Se on odottanut sinua siitä päivästä lähtien, kun äitisi kuoli”, Cam-täti lisäsi ja kietaisi käden Bellan hartioille heti kun Aggie oli saanut tempaistua painavan repun tämän selästä ja alkanut paimentaa heitä molempia taloa kohti.

”Cam, lisää pekonia pannuun, ja sienä. Minä haen lisää munia kanalasta, kunhan olen saanut Bellan takkatulen ääreen. Ja teetä! Laita vettä kiehumään, en ole vielä koskaan eläissäni nähnyt res-sukkaa, joka olisi noin kovasti teekupposen tarpeessa.”

Bella antoi paimentaa ja hössöttää itsensä sisään taloon. Kun hän astui kynnyksen yli, hänet ympäröi niin syvä lämmön ja lohdun tunne, että hän olisi voinut käydä kynnyksmatolle makaamaan ja nukahtaa saman tien. Suuren eteishallin seinät oli paneloitu tummalla puulla, ja avotakassa räiskyi tuli. Matolla takan edessä loikoili juovikas kissa ja tynnyrinpyöreä labradorinnoutaja. Ne havahtuivat ja venyttelivät ennen kuin tulivat tervehtimään häntä.

”Hei, Isobel”, Bella sanoi kissalle, joka kiehnäsi hänen säärissään. ”Heissan, Gowdie.” Hän rapsutti vanhan labradorinnoutajan päätä. ”Onpa minulla ollut teitä ikävä.”

”Ja meillä sinua!” Cam-täti sanoi. ”Mutta se on nyt takanapäin. Olet turvassa ja olet kotona. Muulla ei ole väliä.”

Keskiviikko, 20. marraskuuta, 2024

Fred Hallow-Hart vapisi pyyhkäistessään avainkortilla lukkoa ja työntäessään auki yhdeksi yöksi varaamansa huoneen oven. The Forest Inn sijaitsi puolivälissä pääkatua. Katutasossa oli viehättävä vanha baari, jossa tarjottiin real ale -oluita ja pubiruokaa ja pidettiin Open Mic -iltoja tiistaisin, ainakin oli pidetty silloin kun Fred oli vielä asunut Pine Bluffissa. Yläkerta, jossa oli aiemmin nuhruinen biljardisali ja ankeita juhlatiloja, oli käynyt läpi täydellisen remontin, ja nyt siellä saattoi yöpyä samanlaisissa putiikkihotellityyppisissä huoneissa kuin *Country Living* -lehden sivuilla esiteltiin.

Fred pudotti reissukassinsa huoneen numero kaksitoista lattialle ja rojahti sitten suurelle jalopuusängylle ja sulki silmänsä. Hänet oli tunnistettu jo matkalla täpötäydestä baarista huoneeseen. Hänen olisi pitänyt arvata, että oli täysin mahdotonta livahda huomaamatta takaisin kotikaupunkiin. Hallow-Hartit olivat yhtä olennainen osa Pine Bluffia kuin kuusimetsät ja kaupunkia joka puolelta ympäröivä villi meri, ja hänen yhdennäköisyytensä esivanhempiansa kanssa oli silmiinpistävää. Olisi ehkä pitänyt

pukeutua valeasuun. Hänen silmänsä – kuten kaikkien hänen sukunsa naisten – olivat lemmikinsiniset, ja hänen pitkä musta tukkansa putosi loivina S-kirjaimina hänen selkäänsä, aina lapaluiden alapuolelle asti. Isästään hän ei ollut koskaan nähnyt kuvaa, mutta tuskinpa tämä oli vaikuttanut hänen ulkonäköönsä juurikaan, päätellen siitä kuinka paljon Fred muistutti äitiään ja Aggie-tätiä. Kaikilla kolmella oli samanlainen nykerönenä ja korkeat poskipäät, mutta eniten pisamia oli Fredillä.

Fred oli ajanut Pine Bluffiin Lontoosta kymmenen tuntia, mutta ei kyennyt enää taittamaan viimeistä vajaata kilometriä mäkettä ylös Hallow Houseen. Hänen piti ensin asettua, valmistautua henkisesti. Hän tarvitsi vielä yhden yön, jonka ajan voisi uskotella itselleen, ettei ollut epäonnistunut surkeasti aikuisena olemisessa. Hän myöntäisi tappionsa ja menisi kotiin vasta huomenna.

Hän nousi istumaan ja vilkaisi puhelintaan; kello oli vasta puoli yhdeksän. Fred oli viimeisellä huoltoasemastopillaan syönyt kullhollisen nuudeleita, ja nyt hänen teki mieli viinilasillista. Hän soitti huonepalveluun, mutta kukaan ei vastannut. Se ei yllättänyt – baari oli pullistellut ihmisiä, ja meteli kantautui vaimeana lattian läpi hänen huoneeseensa saakka. Hänen olisi pakko palata alakertaan ja toivoa, ettei kukaan ryhtyisi juttusille hänen kanssaan. Hän ei vielä ollut ihan valmis myöntämään ääneen, että sarja vastoinkäymisiä – niin taloudessa kuin sydämen asioissa – oli saanut hänet kipittämään kotiin häntä koipien välissä. Vaikka todennäköisesti puolet kaupungista tiesikin sen jo. Hänen isotätiensä yhteisöllinen WhatsApp-ryhmä – Pine Bluffin Iisebelit – oli keskiaikaisen kaupunkiairueen nykyaikainen vastine.

Baarissa oli nyt jopa enemmän väkeä kuin aiemmin, ja kun Fred oli lopulta saanut raivattua itselleen pienen raon baaritiskin äärestä ja tilannut huoneen laskuun lasin punaviiniä, hän tuns

tukahtuvansa ja kaipasi raitista ilmaa. Hän kiersi metelöivän ja tuoppejaan kolistelevan porukan ja hivuttautui joukkion ohi, joka hoilasi pianon vieressä *I Wish It Could Be Christmas Every Day* -laulua, ja pääsi lopulta ulko-ovelle. Hän astui ulos ja nautti tuntiensa kylmän tuulahduksen kasvoillaan.

Hiljaisuus. Fred huokaisi tyytyväisenä ja maistoi viiniään.

Kovin pitkäksi aikaa hän ei voisi jäädä ulos, kylmyys tunkeutui jo villapaidan ja farkkujen lävitse. Ulkopöydät olivat täynnä tyhjiä olutlaseja, joiden vaahtojäänteisiin oli muodostunut jääkiteitä. Puoliksi poltettuja savukkeita oli tumpattu savisiin tuhkakuppeihin. Takkatulen ja energisen pianistin luoma tunnelma päihitti selvästi kovankin nikotiiniriippuvuuden.

Ristin sielua ei ollut näkyvissä. Hän siemaisi uudelleen viiniään, laski lasin yhdelle pöydistä ja astui pari askelta pitkälle, mukulakivipäälysteiselle pääkadulle. Pine Bluffin keskuskatu oli suurpiirteisen U-kirjaimen muotoinen, se kaartui alamäkeen ja nousi uudelleen ylöspäin sattumanvaraisina pienempinä mutkina. Koko kadun mittaisen ostosretken tekeminen oli reisille melkoinen urakka. Siellä täällä katetut käytävät johdattivat piilossa oleville kauppakujille täynnä putiikkeja ja kahviloita. Pienemmät tienpätkät olivat kuin sivujokia, jotka yhdistivät pitkän keskuskadun kaarteita ja toimivat oikopolkuina alueen hyvin tunteville.

Ilman pubin sisältä kantautuvaa hälyä Fred olisi voinut kuvitella olevansa yksin koko kaupungissa. Hänen hengityksensä höyrysi katulamppujen valokiilassa, kun hän seisoi keskellä tietä katselemassa paikkaa, joka oli joskus ollut hänelle niin tuttu.

Osa hänen lapsuusaikojensa liikkeistä oli edelleen olemassa: Frostin rautakauppa näytti täsmälleen samalta kuin ennen, ja hän pani ilahtuneena merkille, että vielä kaikkien näiden vuosien jälkeenkin Eadien leipomo oli toiminnassa. Mutta paljon enemmän oli niitä, joita hän ei tunnistanut: useita artesaanikahviloita

ja herkkukauppoja, luomuruokakauppa, rusketussalonki ja kauneushoitola, joka ilmoitti tarjoavansa kestopigmentointia. Kaikki liikkeet olivat jo jouluasussaan, ja niiden ikkunoissa hohtivat valoketjut niin kauas kuin silmä kantoi.

Edes Islingtonin kirkkaat valot eivät pystyneet kilpailemaan jouluisen Pine Bluffin kanssa – ja sitten kun joulumarkkinat avautuivat, kaupunki olisi parhaimmillaan. Fredistä oli ollut ihanaa asua Lontoossa, olla osa sen kuumeista kiihkeyttä. Mutta vietettyään kaksi vuotta omaehtoisessa eristyksessä hänestä oli tullut ennemminkin sen elämää sykkivän metropolin sivustaseuraaja kuin osallistuja, ja se oli ollut yksinäistä elämää. Täällä Pine Bluffissa hänen syvälle ulottuvat Hallow-Hart-juurensa varmistivat, että hän kuului joukkoon, halusi tai ei.

Hän oli niin uppoutunut omiin ajatuksiinsa, ettei kuullut juoksevien askelten ääntä ennen kuin oli liian myöhäistä. Hän käännähti juuri kun lähes kaksimetrisen tonttu mätkähti häntä vasten, ja he molemmat kaatuivat maahan.

”Anteeksi, anteeksi, olen niin pahoillani!” tonttu puuskutti hengästyneenä, ja Fred sätki ja potki shokissa ja adrenaliinia täynnä päästäkseen pois miehen alta.

”Pois minun päältäni!” hän huusi hui-toen ja läiskien miestä.

”Minähän yritän! Huivini on jumissa allasi. Voitko lakata hakaamasta? Sinä kuristat minut”, mies kähisi protestiksi.

Tonttu kiskoi kaulahuiviaan tukehtumaisillaan, sai sen lopulta irti ja kellahti henkeään haukkoen Fredin viereen kadulle. Fred yritti nousta seisomaan, mutta mukulakivet olivat liukkaita, ja hän rojahti heti takaisin miehen päälle, toinen polvi upposi tämän vatsaan, kun hän yritti pysytellä pystyssä.

”Auts! *Hitto*. Anteeksi. Anteeksi!” Fred henkäisi ja päätyi mahalleen miehen viereen.

Tonttu päästi tuskaisen ääneen kuin haavoittunut irlanninsusi-

koira ja käpertyi sikiöasentoon mukulakiville. Hänen vihreän samettitakkinsa sahalaidat lepattivat kylmässä tuulessa paljastaen smaragdinvihreä- ja punaraitaiset sukkahousut sen alla.

”Hei, Fred”, tonttu voihkaisi.

Fred kääntyi huohottaen tonttuun päin; tämä oli edelleen käpertynyt kerälle kuin pelästynyt vyötiäinen.

”Ryan Frost?” hän kysyi ällistyneenä. Hän ei ollut nähnyt Rynia vuosikausiin. Ei opiskelemaan lähtemisen jälkeen.

Mies nyökkäsi, puristaen edelleen tuskissaan silmiään umpeen.

”Bella sanoikin, että muutat takaisin kotiin”, hän kähisi.

”Minä en muuta takaisin”, Fred tiuskaisi. ”Minä...” hän haki oikeita sanoja. ”Vain *levähdän* täällä hetken. Samaan tapaan kuin pääskyet laskeutuvat lepäämään matkallaan etelään talveksi.” Hän puuskahti. Jep, juuri niin se oli. Hän laskeutui tänne hetkeksi. Hän ei ollut palannut. Ei missään tapauksessa.

”Taisit halkaista pernani”, Ryan valitti.

Fred auttoi hengästyneesti puuskuttaen miehen istumaan.

”Minä en halkaissut pernaasi. Miksi et katsonut eteesi? Ja miksi olet pukeutunut tontuksi?”

Yhdessä he kamposivat itsensä seisomaan.

”Lainasin puvun joulupukin pajalta Krampusta varten. Osallistun juoksuun”, Ryan sanoi ja suoristi suippokorvansa, jotka pilkistivät tonttuhatun alta. Ryanin isä Diggory oli Pine Bluffin viralinen joulupukki. Ja hänen äitinsä Martha – Fredin äidin Bellan paras ystävä – esitti joulupukin muoria. Frostin perhe pyöritti aina joulun alla joulupukin pajaa ja keräsi näin rahaa paikallisiin hyväntekeväisyyskohteisiin. ”Miksi seisot keskellä tietä?”

Fred avasi suunsa vastatakseen, mutta mukulakivikatu hänen allaan alkoi täristä uhkaavasti, hän tunsu värinän kengänpohjissaan.

”Ei. Ei voi olla totta! On liian aikaista. Eihän nyt ole vielä edes joulukuu!” Fred sähisi Ryanille kiukkuisesti.

”Sano se Krampukselle!”

”En!” Fred kääntyi ja pinkaisi kohti majataloa.

”Myöhäistä!” Ryan huudahti ja juoksi hänen peräänsä.

Krampuksen legenda – jonka mukaan Krampus oli tuhma ja Pyhä Nikolaus kiltti – ja siihen liittyvät juhlallisuudet olivat lähitöisin Itävallan Alpeilta, mutta Pine Bluffin pieni skotlantilais-kaupunki oli jostain syystä adoptoinut legendan innokkaasti. Juuri kun Fred ehti pubin ovelle, hän kuuli, kuinka raskaat salvat vedettiin sisäpuolella kiinni naurun säestyksellä.

”Päästäkää minut sisään!” hän huusi ja hakkasi ovea nyrkeillään.

Uusi naurunremakka.

”Sori vain, Freddie Hallow-Hart, sinä tiedät säännöt!” kuului epäselvällä äänellä oven takaa.

”Olen tämän hotellin maksava asiakas!” Hän oli niin turhautunut, että melkein polki jalkaa.

Protesti sai sisäpuolella aikaan vain lisää hohotusta ja vislauksia.

”Neiti hyvä – aivan sama, kuinka paljon olet maksanut, tänään on Krampus-ilta, joten sinun on paras pistää juoksuksi!” kuului lukitun oven takaa.

Kansanperinteen mukaan Krampukselle piti osoittaa asianmukaista kunnioitusta todistaakseen ettei ollut ankea jouluhengen vastustaja – näin Krampus jättäisi heidät rauhaan joulun ajaksi ja antaisi kaupunkilaisten nauttia hauskoista ja tuottavista joulumarkkinoista. Vuosittaisena Krampus-iltana yksi kaupungin asukkaista ilmoittautui vapaaehtoiseksi esittämään Krampusta, ja muut olivat osa karmeaa peikkoarmeijaa. Rääsyihin ja pelottaviin naamareihin pukeutunut peikkoarmeija juoksenteli edestakaisin pääkatua laulaen ja juopotellen ja metsästäen uhreja. Muiden kulkeeseen osallistujien – eli juoksijoiden, joihin nyt siis myös Fred kuului – tavoite oli yksinkertainen: älä jää kiinni.

Tätä jokavuotista tapahtumaa markkinoitiin hupailuna, mutta kuten monen muunkin perinteen, sen juuret ulottuivat syvälle taikauskoon, eikä kukaan halunnut riskeerata joulumarkkinoiden menestystä pullikoimalla liiaksi sitä vastaan.

”Ei auta”, Ryan sanoi, tarttui Fredin käteen ja yritti vetää hänet pois. ”Meidän pitää lähteä tai jäämme kiinni.”

”Voi hyvä luoja!” Fred huudahti epätoivoisena ja säntäsi sitten juoksuun tontun rinnalla. ”Tämä kaupunki on ihan hemmetin naurettava!”

Fredin ja Ryanin juoksuaskeleet mukulakiviä vasten kaikuivat tyhjiällä kaduilla, mutta hetki hetkeltä voimistuva ulvonta oli merkki siitä, etteivät he olisi yksin enää kauaa. Frediä hengästytti, keuhkoissa poltteli ja rinnat pomppivat ylös alas, sillä pehmeän alustopin pitsi ei tarjonnut juurikaan tukea – hän olisi antanut kunnollisista urheiluliiveistä nyt mitä vain! Ryan piteli edelleen häntä kädestä, ja kun epämääräinen kaukainen kumina muuttui kavioiden töminäksi ja rumpujen pärinäksi, Fredin mielessä kävi, kuolisiko hän tällä tavalla.

Ulvahdukset ja hoilaukset täyttivät ilman. Fred vilkaisi taakseen ja näki neljän hevosien laukkaavan esiin kadunmutkasta. Ne vetivät perässään jäljitelmää keskiaikaisista vankilavankkureista kaltereineen kaikkineen. Kuskin paikalla istuva hahmo, joka esitti Krampusta, oli kääriytynyt turkiksiin ja sen kasvoja peitti hirvittävä naamio, josta törrettiä kohti taivasta kaksi kierteistä vuohensarvea. Vankkureiden vieressä juoksi ainakin tusina turkisasuista peikkaa, joilla oli aivan yhtä pelottavat naamiot. Peikot kantoivat luutia ja heristelivät teräviä heinähankoja.

”Ei heeeelvettiitiiii!” Fred huusi.

Krampus-iltana yksi kaupungin pubeista nimettiin aina kotipesäksi. Kyseinen anniskelulaitos oli koko illan auki, muiden piti

teljetä ovensa, ja asiakkaat pyrkivät pitämään Krampuksen hengen loitolla kodeistaan joulun alla laulaen ja juoden innokkaasti. Ja jo viikkoja etukäteen lyötiin innokkaasti vetoja siitä, mitkä juoksijat jäisivät kiinni ja mitkä ehtisivät ajoissa kotipesään.

”Missä kotipesä on?” Fred huohotti.

”The Crooked Elm”, Ryan huohotti takaisin.

”Emme ikimaailmassa ehdi sinne asti!” Fred vinkaisi.

”Nopeasti, tänne!” Ryan nykäisi hänet terävästi vasemmalle, pimeään käytävään lihakaupan ja Tartaanitavarataloksi itseään kutsuvan matkamuistomyymälän väliin. Fred vingahti närkästyneesti, kun Ryan tuuppasi hänet ovisyvennykseen ja änkesi itse hänen viereensä. ”Shhh!” Ryan sihisi ja ojensi hänelle listitettävän juomapullon.

Fred silmäili miestä paljonpuhuvasti päästä varpaisiin, lyhyttä vihreää tunikaa ja sukkahousuja. ”Missä sinä oikein kannoit tätä?” hän kuiskasi. Pehmeä pullo tuntui yhtä lailla lohduttavan ja huolestuttavan lämpimältä hänen kylmissä käsissään.

Ryan väläytti leveän hymyn. ”Älä mieli turhia.”

Fred irvisti, mutta avasi korkin ja joi ahnaasti.

Kun meluava kulkue ohitti heidän piilopaikkansa, he painautuivat tiiviisti puista ovea vasten. Ohi juoksevien hevosten sieraimet höyrysisivät, ja vankkureissa Fred näki kaikki tontut ja satunnaiset kulkijat, jotka Krampus ja hänen ilkeät apurinsa olivat napanneet. Vangit ryskyttivät ja ravistelivat jättimäisen häkin kaltereita nau-raen ja huudellen. He ojentelivat toisilleen olutpulloja ja taskumatteja. Kaveriporukat haastoivat vuosittain toisiaan mukaan tähän jännittävään ja hitusen kammottavaankin perinteeseen. Joku matkailutoimittaja oli kuvaillut Krampus-illan olevan ”kuin Halloween kokaiinipölyssä”. Kahdeksantoistavuotiaana se oli mah-tavaa hupia; kolmekymmentäviisivuotiaana ei niinkään, varsinkin jos oli odottanut rauhallista iltaa hotellihuoneessa viinilasillisen ja *The Real Housewives* -sarjan parissa.

”Etkö sinä ala olla jo vähän vanha tähän hölmöilyyn?” Fred pihisi, kun hänen hengityksensä alkoi vihdoin vähän tasaantua. Hän valui hikeä, se muodostaisi pian jääkerroksen hänen iholleen.

”Väitätkö sinä minua vanhaksi? Saanen luvan kertoa, että olen fyysisen suorituskykyni huipulla.”

Fred yritti tuhahtaa halveksuvasti, mutta tuhahdus muistutti tukahtunutta kuolinkorinaa, sillä hänen keuhkonsa kamppailivat edelleen improvisoidun spurtin tuloksena.

Ryan sivuutti herrasmiesmäisesti hänen epämaisellisen äänte-lynsä ja sanoi: ”Tämä on hyväntekeväisyyttä. Keräämme Britannian sydänyhdistykselle. Haluatko sponsorikseni?” Krampus-ilta sai jännitystä etsivien lisäksi liikkeelle myös yhteisöhenkiset ihmiset, jotka osallistuivat kujanjuoksuun kerätäkseen rahaa. Pukeutumi-nen oli vapaaehtoista. Tontun asussa kulkeminen oli Fredin mie-lestä puhtaasti veren kerjäämistä nenästään.

Joulumarkkinoiden viimeisenä päivänä joulupukki ja Krampus ottivat aina Frostin rautakaupan edessä toisistaan mittaa siinä, kumpi hallitsisi kyseisenä jouluna. Perinne oli jatkunut niin pitkään kuin kukaan saattoi muistaa. Ja ainakin Fredin tietojen mukaan joulupukki oli aina voittanut.

”Kuka esittää Krampusta tänä vuonna?” Fred kysyi.

”Bettina O’Toole.”

”Pikku Bettina, jolla on saparot ja aina tahmainen naama?” Fred kysyi ihmeissään.

”Pikku Bettina on kaksikymmentäkahdeksanvuotias ja amma-tiltaan leipuri. Hän vastaa Eadien leipomuksista enimmiltä osin.”

”Ai. Kaksikymmentäkahdeksan?”

Ryan nauroi. ”Jep, Fred. Toisin kuin ehkä luulit, niin aika ei ole pysähtynyt Pine Bluffissa.”

”Ja silti tässä sitä vain ollaan, piileskelemässä pakanallista demonia.”

Kun viimeiset peikot möngersivät ohitse, työnsi yksi niistä karvaisen päänsä kujalle ja katseli ympärilleen etsivästi. Fred ja Ryan vetäytyivät syvemmälle oviaukkoon. Silloin kadulta kuului kuitenkin uuden pakenevan uhrin kirkaisu, ja peikko palasi laumansa luo. Fred huokaisi helpotuksesta.

”Tule. Jos oikaisemme Harbor Streetiä ja pieniä kujia pitkin, niin meidän pitäisi päästä Crooked Elmiin ilman että jäämme kiinni. Matkan varrella on paljon ovisyvennyksiä, joissa voimme piileskellä”, Ryan sanoi.

”Mutta minä haluan palata hotelliin”, Fred sanoi ja kuuli kyllä kitisevänsä kuin pikkulapsi.

”He eivät avaa ovia ennen puolta yötä. Joten voit joko piileskellä täällä ulkona kylmässä ja pimeässä ja toivoa, ettei Krampus löydä sinua, tai voit antaa minun tarjota vanhalle ystävälleni hehkuviinin Crooked Elmissä.”

”Vai vanhalle!” Fred puuskahti. Hänen oli kuitenkin myönnettävä, että hehkuviinilasillinen kuulosti juuri tällä hetkellä erittäin houkuttelevalta.

”Yritä nyt edes vähän irrotella! Missä se meille kaikille tuttu ja rakas villi-Fred piilee?”

”Tapoin hänet huonoilla elämänvalinnoillani.”

Ryan rypisti otsaansa. Fred puri huultaan. Ryan oli oikeassa, häntä ei päästettäisi hotelliin ennen kuin vasta puolenyön jälkeen, eikä hän halunnut odottaa vetoisella kujalla, että demoni nappaisi hänet ja hän jäätyisi hengiltä.

”Hyvä on.” Hän yritti kuulostaa mahdollisimman vastahakoiselta. ”Entä missäköhän päin tonttuasuasi sinä säilytät lompakkoa?”

Ryan virnisti hänelle ja vain napautti pari kertaa nenänsivustaansa.

2

Crooked Elm pullisteli iloista väkeä, joista monet juhlivat sitä, että olivat päässeet karkuun Krampukselta. Aina muutaman minuutin välein uusi punanaamainen juoksija lennähti ovesta sisään hurraahuutojen saattamana saaden osakseen selkään taputtelua ja kylmiä olutlasillisia. Osa juoksijoista oli pukeutunut urheiluvaatteisiin, osa Ryanin tapaan naamiaisasuihin. Fred mietti, kuinka jouluvanukkaaksi pukeutunut nainen oli onnistunut livahtamaan karkuun Krampukselta. Mies jäykässä meritähtiasussa näytti katuvaan katkerasti pukuvalintaansa yrittäessään turhaan päästä baaritiskin ääreen. Rahatukot vaihtoivat omistajaa vetojen voittajien ja häviäjien kesken ja sponsoreiden maksuja kerättiin. Setelit viuhuivat ilmassa myös baaritiskillä, kun janoiset asiakkaat yrittivät kiinnittää kiireisen baarihenkilökunnan huomion.

Oli meluisaa ja melkein liiankin kuuma ulkona olemisen jälkeen, mutta tunnelma oli niin kotoisan rento, että jos sen olisi saanut pulloon, se varmaan maistuisi omenapiirakalta. Kaksi koiraa loikoi ketarat oikosenaan takan edessä: mastiffi, jonka leukaperät roikkuivat niin matalalla, että ne näyttivät sulautuvan kivilattiaan, ja takkuinen lurcher. Pubin epätasaisille seinille oli ripustettu vanhoja työhevosien messinkilaattoja, ja ne kiittelivät vanhojen lamppujen valossa. Lamput olivat ajan myötä kulkeneet täyden ympyrän ensin muodikkaista mauttomiksi ja sitten taas

viehättävän vanhanaikaisiksi. Ikivanhoja maataloustyökaluja roikui pahkuraisista kattopalkeista yhdessä kuivatettujen humalaköynnösten kanssa. Pidemmät miespuoliset asiakkaat joutuivat kumartumaan välttyäkseen viikatteen hipaisulta tai kuivien, kelastuneiden kukkien ryöpyltä.

”Täältä tullaan”, Ryan sanoi. ”Pahoittelut, että siinä kesti niin pitkään.” Hän laski kuparimukillisen hehkuviiniä oluttynnyristä tehdylle pöydälle Fredin eteen ja veti itselleen tuolin vastapäätä. Fred oli onnistunut nappaamaan heille pubin viimeisen vapaan pöydän.

”Kiitos”, hän sanoi, tarttui mukiin massiiviseen kahvaan ja ojensi sitä Rynan kohti.

Ryan hymyili, kohotti omaa mukiaan ja kopautti sillä Fredin omaa. ”Kippis!”

Juoma oli mausteista ja makeaa klementtiinistä ja ruskeasta sokerista. Fredin oli myönnettävä, että missään etelässä yksikään publi ei tehnyt niin hyvää hehkuviiniä kuin mitä Pine Bluffin pubeista sai.

”Huhhuh, kylläpä tämä tuo muistoja mieleen”, hän sanoi ja katseli ympärilleen. ”Muistatko, kuinka me aina teineinä hiippailimme salaa ulos Krampus-iltaa viettämään?”

”Jep. Ja koska olimme alaikäisiä, ei pubeissa ikinä tarjailtu meille. Kai sinä muuten tiedät, että kotona oltiin kyllä perillä meidän touhuistamme?”

Fred nauroi. ”Kyllä, äiti kertoi minulle pari vuotta sitten. He olivat kuulemma agitoineet puoli kyllä katsomaan meidän peräämme jotta meille ei vain sattuisi mitään.”

”Ja me kuvittelimme olevamme kunnon koviksia, kun olimme ulkona niin myöhään arki-iltana.”

”Entä sitten se vuosi, kun saimme pukeutua Krampuksen apulaisiksi! Mitä me oikein olimme, kuusitoista?”

”Se oli parasta”, Ryan sanoi. ”Sinulla oli vesipullo täynnä viinaksia tätisi baarikaapista.”

”Koska se oli ainut tapa päästä käsiksi alkoholiin.”

”Tuntuu ihan älyttömältä, että yksi veljenpojistani on nyt melkein saman ikäinen kuin me silloin kun aloimme hiippailla salaa ulos.”

”Eihän!”

”Kyllä, haluatko nähdä kuvan?” Ryan selasi puhelintaan ja ojensi sen Fredille.

Fred tutki kuvaa. Siinä virnisti seitsemän eri-ikäistä lasta esi-teineistä taaperoihin. ”Eivät kai nämä kaikki Rabin ole?” hän kysyi.

”Ei, neljä on Benjin. Vanhempani ovat varmaan jo luopuneet toivosta, että antaisiin heille lapsenlapsia.”

”Etkö sitten halua saada lapsia?” Fred laski puhelimen pöydälle heidän väliinsä.

”Se olisi mahtavaa – ensin minun pitäisi vain löytää elämäni nainen.”

”Eli ei paineita.”

”Toistaiseksi sillä osastolla ei ole pahemmin onnistanut.”

”Kerro lisää!”

Ryan puri huultaan ja katsoi Frediä pitkään silmiin. ”Olin pahoillani, kun kuulin siitä sinun työkuviostasi”, – hän oli hetken hiljaa – ”ja kaikesta muustakin. Tosi ikävää. Tai siis, tietysti enemmän kuin vain *ikävää*, se on ihan syvältä.”

Fred käänsi katseensa hammasta purren. Vielä kolme vuotta sitten hän oli asunut kumppaninsa, yliopistolehtori Timin kanssa omakotitalossa Highburyssa ja työskennellyt jo kuudetta vuotta mainostoimistossa. Nyt hänellä ei ollut Timiä, ei taloa eikä työpaikkaa; hän oli kolmekymmentäviisivuotias ja karilla.

”Älä ota tuota ilmettä”, Ryan moitti ja yritti olla hymyilemättä.

”Mitä ilmettä?”

”Tuota vittuuntunutta ilmettä; sitä missä puret hammasta ja siristelet silmiäsi. Tilanteesi ei ole yleisesti tiedossa, joten voit ottaa ihan rennosti. Aggie kertoi vain minulle, luottamuksella, koska ajatteli että saattaisit tarvita ystävän olkapäätä.”

Jaaha. Selvä. Fred rauhoittui, vaikka olikin todella ärsyttävää, ettei hän ollut oppinut pitämään pokkaansa vuosien kuluessa. *Se siitä paluusta kotikylään viileänä mysteerinaisena!*

”Kiitos”, hän sanoi. Timin särkemä sydän oli parantunut suhteellisen nopeasti, mutta miehen käytöksen jättämät jäljet hänen itsetuntoonsa eivät katoaisi helposti. Eikä työpaikan menettäminen ollut varsinaisesti auttanut. ”Anteeksi. En vain oikein siedä sitä, että ihmiset tietävät yksityisasioistani.”

”Pikkupaikkakunnalla asumisen haittapuolia.” Ryan hymyili hänelle solidaarisesti ja Fred vastasi hymyyn. ”Mutta pärjäilet?” hän jatkoi.

”Jos pärjäilyn voi määritellä palaamiseksi äidin ja hullujen tätieni luokse.”

”Luulin, että vain levähdät täällä hetken.”

”Niin levähdänkin. Tämä on sellainen pidempikestoinen levähdystilanne.”

”Levähdyslomanen?”

Fred ei voinut olla hymyilemättä. ”Minulla ei ollut varsinaisesti vaihtoehtoja.”

”Mutta huonomminkin voisi olla”, Ryan sanoi.

Fred siristi hänelle silmiään.

”Kuule, tajuan erittäin hyvin. Olin itse samassa tilanteessa viisi vuotta sitten, vaikka hieman eri syistä”, Ryan sanoi. ”Paloin loppuun töissä ja minun oli irtisanouduttava ennen kuin saisin potkut. Seuraavaksi tyttöystäväni jätti minut sellaisen miehen takia, jonka ura *ei* ollut tehnyt mahalaskua, ja... no, avaudun sinulle, jotta tietäisit, ettet ole ainut, joka on kompuroinut. Ja toipuvana

kompuroijana olen mielelläni rinnallakulkijasi, jos sellaista tarvitset.” Hän näpäytti tontunkorviaan, ja Frediä alkoi hymyilyttää kaikesta huolimatta.

Jostain syystä – ehkä miehen tonttuasun takia – Fredille ei ollut tullut mieleenkään, että Ryanilla saattaisi olla aikuinen elämä ja aikuisten ongelmia. Koulussa hän oli aina ollut luokan pelle, joka ei koskaan ottanut mitään vakavasti. Alitajuisesti Fred oli odottanut Ryanin pysyvän samassa roolissa. Tähän uuteen, selvästi viisaampaan versioon tottuminen kestäisi jonkin aikaa.

”Olen pahoillani, että sinulla on ollut vaikeaa. En tiennytkään”, Fred sanoi. *Paisi että oliko se totta?* Asia tuntui hämäästi tutulta. Oliko äiti ehkä kertonut hänelle, mutta hän oli vain ollut niin kiinni omissa draamoissaan, että oli vain sivuuttanut sen? *Ja mitä se sitten minusta kertoo?*

Ryan kohautti olkapäitään, ja vihreän kauluksen terälehtiin kiinnitetyt kulkuset kilisivät hiljaa. ”Ei se mitään. Jonkin aikaa olin kyllä aika maissa. Ylpeyteni pakotti minut väistelemään ihmisiä, joiden avulla olisin noussut kuopastani paljon nopeammin.”

”Tarkoitatko perhettäsi?” Kun Fred oli lapsi, olivat Ryanin vanhemmat olleet hänen mielestään juuri sellaisia kuin ”oikeiden” vanhempien tulikin olla. Hänen oli vaikea kuvitella, että joku ei kääntyisi heidän puoleensa vaikealla hetkellä.

”Tarkoitan. Tiedän, että sinä pidit heitä aina tavallaan jalustalla – ja ymmärrän hyvin, sillä he ovat mahtavia – mutta joskus se, että isä ja äiti lennähtävät paikalle ja korjaavat kaiken, saa tuntemaan itsensä vielä enemmän luuseriksi.”

Sen Fred ymmärsi hyvin.

Kolme uutta Krampukselta pakoon päässyttä juoksijaa syöksyi sisään pubin ovesta äänekkäiden onnittelujen ja vislauksien saattelmina. Heidän poskensa helottivat punaisina kuin jouluomenat, ja ajatus paluumatkasta Forest Inniin yön hyytävässä